dosar nr.1-25169580-05-21rji-06012026

Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Leonid Turculeț

Curtea de Apel Sud, sediul Cahul

D E C I Z I E
În numele Legii

13 martie 2026 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud
În componența:
Președintele completului de judecată, judecător Evgheni BANCOV
Judecătorii Andrei SCRIPCENCO
Inga GORLENCO

a judecat în ședință fără prezența părților în ordine de recurs, recursul declarat de către condamnatul Gaidarji Dmitri, împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 decembrie 2025, adoptată în cauza la plângerea condamnatului Gaidarji Dmitri împotriva condițiilor de detenție în penitenciarele din Republica Moldova,

Asupra recursului, în baza materialelor și actelor dosarului, Completul de judecată,-

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei.

La data de 04 decembrie 2025, condamnatul Gaidarji Dmitri a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central plângere împotriva condițiilor de detenție în penitenciarele din Republica Moldova, prin care a solicitat:

admiterea plângerii spre examinare;

asigurarea participării sale în ședința de judecată, deoarece reprezentanții Penitenciarului nr. 5 Cahul prezintă în instanța de judecată datele false;

obligarea Penitenciarului nr. 5 Cahul, să prezinte în instanța de judecată în termen de 10 zile din momentul notificării raport cu privire la evaluare a condițiilor de detenție;

desemnarea întru apărarea intereselor sale a avocatului din cadrul CNAJGS, inclusiv pentru contestarea hotărârilor judecătorești, precum și depunerea cererii la Curtea Europeană a Drepturilor Omului în caz de necesitate;

constatarea încălcării drepturilor sale garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin încălcarea normelor de alimentație de către Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul;

eliberarea hotărârii în limba rusă pe care o posedă.

În motivarea plângerii a invocat că, la data de 27 octombrie 2025, angajații Penitenciarului nr. 5 Cahul i-au comunicat că dânsul primește alimentația conform normei nr. 4A, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 228/2024.

La data de 10 noiembrie 2025, dânsul s-a adresat către Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul cu cerere scrisă, înregistrată cu nr. G-527, prin care a deplins faptul că nu îi este asigurată alimentația conform normei stabilite și anume produse lactate, chefir și brânză. Or, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 228/2024 garantează că Administrația Națională a Penitenciarelor este obligată să asigure pe condamnații cu alimentația suficientă pentru necesitățile fiziologice și conform standardelor naționale. Însă în realitate, nu sunt respectate standarde naționale, iar alimentația nu este predispusă conform normelor stabilite.

La data de 27 noiembrie 2025, Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul i-a prezentat răspuns cu nr. 10/G-527, inclusiv că pentru el nu este prevăzută eliberarea chefirului și a brânzei. Susține că, din cauza acestor încălcări suferă înrăutățirea stării de sănătate, scăderea în greutate, este permanent flămând, anxietate și alte consecințe negative.

Consideră că, prin aceste acțiuni și anume micșorarea normelor minime de alimentație, vin în contradicție cu legislația națională a Republicii Moldova și a dreptului internațional cât și practicii Curții Europene a Drepturilor Omului.

Reieșind din cele invocate consideră că, au fost încălcate drepturile sale garantate de art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Poziția judecătorului de instrucție.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 decembrie 2025, s-a declarat inadmisibilă, plângerea lui Gaidarji Dmitri, privind constatarea încălcării drepturilor și libertăților sale garantate de art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului de către Penitenciarul nr. 5 Cahul.

Recursul condamnatului Gaidarji Dmitri.

La 16 decembrie 2025, condamnatul Gaidarji Dmitri a declarat recurs împotriva încheierii judecătorului de instrucție, prin care a solicitat:

admiterea recursului spre examinare;

examinarea recursului și emiterea deciziei prin care să fie casată încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 decembrie 2025 ca neîntemeiată;

constatarea încălcării drepturilor sale garantate de art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în legătură cu încălcarea normelor minime de alimentație de către Administrația Națională a Penitenciarelor și Penitenciarul nr. 5 Cahul;

eliberarea hotărârii în limba rusă pe care o posedă.

Argumentele din recursul condamnatului Gaidarji Dmitri.

În motivarea recursului în afara argumentelor invocate în plângerea a invocat că, judecătorul de instrucție examinând plângerea în lipsa părților, nu a asigurat prezența lui în ședința de judecată, necătând la faptul că a solicitat în mod expres acest lucru, prin cea încălcat dreptul său de acces la instanță garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Consideră că, judecătorul de instrucție nu a asigurat respectarea drepturilor sale, ce este garantat de stat, nu a asigurat realizarea dreptului său la apărare ce a dus la încălcarea art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Totodată, judecătorul de instrucție a constatat că plângerea lui este inadmisibilă, făcând trimitere la existența altor cauze similare, ceea ce nu corespunde realității. Susține că, în procedura Judecătoriei Cahul, la judecătorul Octavian Grecu într-adevăr se află spre examinare cauza la plângerea sa, privind reducerea pedepsei neexecutate garantată de art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, însă pe alte temeiuri decât cele invocate în prezenta plângere. Consideră că, în cazul în care judecătorul de instrucție a considerat că plângerea depusă este analogică cu plângerea ce se examinează în cauza nr. 21ji-95/2025, urma să emită încheiere cu privire la conexarea cauzelor, însă nu a dispus conexarea deoarece conștientiza că temeiurile în prezente cauze sunt diferite.

De asemenea susține că, într-adevăr anterior la Judecătoria Cahul a fost examinată plângerea sa împotriva condițiilor de detenție din Penitenciarul nr. 5 Cahul, cauza nr. 21ji-248/2025 și la data de 07 noiembrie 2025 a fost respinsă ca inadmisibilă.

Consideră că, emițând încheierea din 10 decembrie 2025, judecătorul de instrucție de fapt l-a privat de posibilitatea constatării încălcării condițiilor de detenție garantate de art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Totodată consideră că, judecătorul de instrucție nu a examinat nici o probă la care el a făcut trimitere la depunerea plângerii, ce a dus la examinarea superficială a părților și totodată judecătorul de instrucție nu a dat posibilitatea Administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul să prezinte argumentele lor la probele prezentate.

Termenul de declarare a recursului.

În conformitate cu art. 473^2 alin. (2^4) Cod de procedură penală *încheierea privind declararea plângerii inadmisibile poate fi atacată cu recurs de către părți în termen de 10 zile de la data la care au luat cunoștință de aceasta.*

Încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost adoptată de către judecătorul de instrucție unipersonal, pe data de 10 decembrie 2025.

Recursul a fost depus de condamnatul Gaidarji Dmitri la data de 16 decembrie 2025, din ce rezultă că termenul legal de declarare a recursului a fost respectat.

Procedura de înștiințare a părților a fost executată integral.

Este de menționat că, părților le-a fost expediată cerere de recurs menționată și prin înștiințarea din le-a fost comunicat despre examinarea cauzei pentru data de 13 martie 2026, ora 15:00.

Aprecierea instanței de recurs.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Completul de judecată consideră necesar de a admite recursul, cu casarea integrală a încheierii judecătorului de instrucție și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în același complet de judecată, din următoarele considerente.

Conform art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) din Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 04 decembrie 2025, condamnatul Gaidarji Dmitri s-a adresat în instanța de judecată cu plângerea privind constatarea deținerii sale în condiții de detenție contrare art. 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, sub aspectul nerespectării standardelor minime cu

privire la hrana deținuților, invocând că nu i se repartizează produse lactate și anume, chefir și brânză.

Judecătorul de instrucție, examinând unipersonal plângerea, a respins-o ca inadmisibilă, invocând că, la moment, la Judecătoria Cahul se examinează o altă plângere a condamnatului Gaidarji Dmitri, prin care a solicitat constatarea deținerii sale în condiții contrare de detenție în cauza nr. 21ji-95/2025, pendinte la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia. Suplimentar, judecătorul de instrucție a invocat că la Curtea de Apel Sud se află spre examinare o altă cauza la plângerea condamnatului Gaidarji Dmitri, cu privire la constatarea deținerii în condiții precare de detenție.

Completul de judecată consideră că, judecătorul de instrucție la caz nu a stabilit toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, faptul care influențează asupra soluției adoptate și impune necesitatea intervenției în soluția de către instanța de recurs, din următoarele considerente.

Conform art. 473 alin. (1) – (2^3) din Cod de procedură penală, *plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul ori, după caz, din care a fost eliberat.*

Plângerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin. (1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați, copiile plângerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea.

În cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerințelor prevăzute la alin. (2), judecătorul de instrucție stabilește condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor.

Dacă condamnatul îndeplinește în termen toate cerințele din încheierea judecătorului de instrucție, plângerea se consideră depusă la data prezentării inițiale. În caz contrar, plângerea se declară inadmisibilă.

Verificarea condițiilor de admisibilitate se efectuează de judecătorul de instrucție din oficiu. Plângerea se declară inadmisibilă și în următoarele cazuri: există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la soluționarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru aceleași perioade; există o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la soluționarea chestiunii privind despăgubirea condamnatului pentru detenția în condiții contrare art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru aceleași perioade; plângerea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la alin. (5); plângerea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; ***la aceeași sau la altă instanță de***

judecată se examinează plângerea condamnatului care are ca obiect aceleași perioade de detenție. În acest caz, inadmisibilitatea se declară de instanța sesizată ultima.

Completul de judecată consideră că, judecătorul de instrucție prematur a concluzionat asupra inadmisibilității plângerii condamnatului Gaidarji Dmitri, invocând ca temei că, pe rol în Judecătoria Cahul și Curtea de Apel Sud se află plângerile condamnatului cu pretențiile similare, fiind o motivare a poziției un vagă și generală.

Completul de judecată invocă că, legiuitorul prevede expres în norma din art. 473^2 alin. (2^3) lit. e) din Cod de procedură penală, că pentru declararea plângerii inadmisibile pe acest temei este necesar de constatat faptul existenței unei altei plângeri care se referă la aceleași perioade de detenție. Însă, judecătorul de instrucție nu a constatat dacă plângerea condamnatului Gaidarji Dmitri depusă în prezenta cauza și plângerile examinate de Judecătoria Cahul, sediul Taraclia și Curtea de Apel Sud conțin **pretențiile similare** și **pentru aceeași perioadă** de deținere. Or, la materialele dosarului nu au fost prezentate copiile plângerilor care se examinează la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia și Curtea de Apel Sud, iar faptul că, pe rol la alte instanțe se află plângerile condamnatului împotriva condițiilor de detenție inumane, fără să verifice circumstanțele acestor plângeri, nu este suficient pentru a constata că plângerea din speță este identică cu plângerile examinate de alte instanțe.

Sub acest aspect, judecătorul de instrucție verificând admisibilitatea plângerii condamnatului Gaidarji Dmitri nu a elucidat acest aspect din ce rezultă că, soluția privind declararea inadmisibilității plângerii este prematură.

Completul de judecată reține ca întemeiate argumentele condamnatului Gaidarji Dmitri precum că, întru clarificarea tuturor circumstanțelor, judecătorul de instrucție urma să-l citeze în ședința de judecată și solicite un Raport de la instituție penitenciară, pentru a clarifica dacă plângerile examinate de alte instanțe sunt identice cu plângerea deferită judecății. Sub acest aspect, Completul de judecată consideră întemeiate argumentele condamnatului Gaidarji Dmitri precum că, judecătorul de instrucție nu i-a asigurat dreptul la o procedură contradictorie garantată de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, egalitatea armelor reprezintă unul dintre elementele inerente conceptului de proces echitabil. Aceasta presupune ca fiecărei părți să i se dea posibilitatea rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajoasă față de adversarul său (*Foucher împotriva Franţei*, pct. 34; și *Bulut împotriva Austriei*; *Bobek împotriva Poloniei*, pct. 56; *Klimentyev împotriva Rusiei*, pct. 95). Egalitatea armelor existența unui just echilibru între părți și aplicarea acestuia atât în materie civilă, cât și penală.

Curtea a concluzionat o încălcare a art. 6 § 1 coroborat cu art. 6 § 3 într-un proces penal în care fusese condamnat în apel și solicitase să fie prezent, nu i s-a permis să participe la o audiere preliminară ținută în camera de consiliu (*Zhuk împotriva Ucrainei*, pct. 35).

În cazul din speță, condamnatul Gaidarji Dmitri a solicitat prin plângerea în mod expres asigurarea participării sale în ședința de judecată pentru a-și expune argumentele proprii, inclusiv în ceea ce privește admisibilitatea plângerii depuse. Mai mult ca atât, prevederile art. 473^2 deși prevăd că judecătorul de instrucție examinează admisibilitatea plângerii din oficiu, totuși nu stipulează că admisibilitatea plângerii se examinează în lipsa părților, fără stabilirea ședinței de judecată.

Din contra, potrivit art. 473^3 alin. (1) din Cod de procedură penală, *plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului se examinează de către judecătorul de instrucție, cu participarea condamnatului sau a prevenitului și, după caz, a avocatului acestuia și a reprezentantului administrației instituției penitenciare.*

Din aceste considerente, Completul de judecată consideră recursul declarat unul întemeiat și consideră necesar de a-l admite, cu casarea încheierii judecătorului de instrucție și dispunerea restituirii cauzei la rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată, la etapa de primire a plângerii spre examinare.

La rejudecarea cauzei, judecătorul de instrucție urmează să țină cont de deficiențe stabilite de instanța de recurs, și reieșind din constatările de fapt și de drept să adopte o soluție în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Având în vedere cele expuse, conducându-se de prevederile art. 447-448, 449 alin.(1) pct.2) lit. d) din Cod de procedură penală, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se admite, recursul declarat de condamnatul Gaidarji Dmitri.

Se casează integral, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 10 decembrie 2025, adoptată în cauza la plângerea condamnatului Gaidarji Dmitri împotriva condițiilor de detenție în penitenciarele din Republica Moldova.

Se dispune rejudecarea cauzei în prima instanță – Judecătoria Cahul, sediul Central, **în același complet de judecată.**

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului, judecătorul **Evgheni BANCOV**

Judecătorii **Andrei SCRIPCENCO**

Inga GORLENCO